

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de petiționara Kireaeva Rodica, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 iunie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de recurs în anulare de la 30.11.2016 pînă la 18.01.2017.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 februarie 2012, Kireaeva Rodica a fost condamnată în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, la 7 ani 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpata Kireaeva Rodica, la 24.10.2010 aproximativ la ora 03:00, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare aflându-se în camera nr. 3 din hotelul amplasat pe str. Bulgară 99 mun. Chișinău, împreună cu partea vătămată Ursu Vasile, i-a administrat acestuia în băutură o substanță necunoscută, care l-a adormit, iar inculpata Kireaeva Rodica, folosindu-se de circumstanțele favorabile create, i-a sustras telefonul mobil de model „HTC” cu IMEI 35798802333331 evaluat la prețul de 8 500 lei și ceasul de model „Cartier” la prețul de 6 000 dolari SUA, care conform ratei BNM la acea dată constituia 70 339 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii. Astfel, cauzându-i părții vătămate Ursu Vasile un prejudiciu în proporții mari, în sumă de 78 839 lei MD.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Dorogan Andrei în numele inculpatei Kireaeva Rodica a contestat-o cu apel.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2012, apelul avocatului Dorogan Andrei în numele inculpatei Kireaeva Rodica a fost respins ca nefondat, cu menținerea hotărîrii atacate fără modificări.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Dorogan Andrei în numele inculpatei Kireaeva Rodica și ultima, au contestat-o cu recursuri ordinare.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2012, a fost dispusă inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpata Kireaeva Rodica și de avocatul Dorogan Andrei, fiind vădit neîntemeiate.

7. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, condamnată Kireaeva Rodica a contestat-o cu recurs în anulare.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2016, a fost dispusă inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnată Kireaeva Rodica, ca fiind declarat peste termen.

9. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 iunie 2014, Ursu Vasile a fost condamnat în baza art. 312 alin.(2) lit. a) Cod penal, la 2 ani închisoare

cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani, în temeiul art. 90 Cod penal.

10. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Ursu Vasile, în luna martie 2011, a fost audiat în calitate de parte vătămată, în cauza penală nr. 2011020441, în cadrul căreia a comunicat circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, și a concretizat faptul că în comiterea infracțiunii o bănuiește pe „Aurica”, care folosindu-se de situația când acesta a adormit pe ascuns i-a sustras ceasul de model „Cartier” și telefonul mobil de model „HTC” hero, astfel că i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 78 839 lei. În cadrul audierii cet. Ursu Vasile a fost preîntâmpinat de răspundere penală conform prevederilor art. 312 Cod penal, fapt confirmat prin semnătura depusă pe procesul-verbal de audiere în calitate de parte vătămată. Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 10 februarie 2012, fiind audiat în calitate de parte vătămată cet. Ursu Vasile a declarat că circumstanțele comunicate în timpul audierii în calitate de parte vătămată la organul de urmărire penală nu le susține, ci faptul că ceasul de model „Cartier” și telefonul mobil de model „HTC” hero, nu i-au fost sustrate de inculpata Kireaeva Rodica, dar i le-a dăruit personal acesteia, totodată cet. Ursu Vasile la întrebările de concretizare a comunicat, că nu susține declarațiile date în cadrul urmăririi penale, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată.

11. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2014, apelul avocatului Gherțescu I., în numele inculpatului Ursu Vasile, precum și apelul procurorului Velișco Liviu au fost respinse ca nefondate.

12. La Curtea Supremă, cauza nu a fost contestată.

13. La 05.10.2015, fiul petiționarei Kireaeva Rodica, Kireaev Ivan, a depus la Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău o cerere de revizuire a hotărîrilor judecătorești irevocabile emise în privința mamei sale Kireaeva Rodica, pe motiv că în cadrul urmăririi penale partea vătămată Ursu Vasile a dat declarații false, pe cînd în cadrul ședinței de judecată a depus declarații corecte și sincere.

14. În cadrul verificării temeiniciei cererii de revizuire declarate în numele condamnatei Kireaeva Rodica, Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău a stabilit că, la 05.10.2015 în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău a parvenit spre examinare conform prevederilor art. 458 Cod de procedură penală, cererea cetățeanului Kireaev Ivan, în interesele condamnatei Kireaeva Rodica. În cerere, cetățeanului Kireaev Ivan s-a indicat că, în cadrul urmăririi penale partea vătămată Ursu Vasile a dat declarații false, pe cînd în cadrul ședinței de judecată a depus declarații corecte și sincere. Motivul invocat de către Kireaev Ivan nu este prevăzut de art. 458 Cod de procedură penală, ca temei în deschiderea procedurii de revizuire. Verificînd argumentele invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei penale, procurorul a stabilit că toate circumstanțele indicate în cerere, au fost cercetate în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și apreciate ulterior de instanțele ierarhic superioare.

Referitor la declarațiile părții vătămate Ursu Vasile, care au fost date în cadrul ședinței de judecată, acestea nu au stat la baza hotărîrii adoptate. Mai mult ca atît, instanța de judecată a dat o apreciere critică acestor declarații, fiind puse la baza sentinței declarațiile date în cadrul urmăririi penale, deoarece erau în coraborare cu alte probe cercetate în cadrul ședinței de judecată. Examinînd materialele cauzei penale, circumstanțele cazului, precum și cererea condamnatei Kireaeva Rodica, procurorul a constatat că, aceasta urmează a fi respinsă, deoarece motivul invocat - precum că partea vătămată Ursu Vasile a depus declarații mincinoase în cadrul

urmăririi pe cazul dat, iar în cadrul ședinței de judecată corecte și sincere, nu este prevăzut de art. 458 alin. (3) Cod de procedură penală.

Ținând cont de constatările făcute, prin ordonanța din 23.12.2015, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Andrei Dulgheru, a refuzat în deschiderea procedurii de revizuire, pe motivul lipsei temeiurilor prevăzute de art. 458 Cod de procedură penală. Potrivit art. 460 alin. (7) Cod de procedură penală, dacă lipsesc temeiurile prevăzute la art. 458, procurorul emite o ordonanță de refuz în deschiderea procedurii de revizuire, ordonanță care este susceptibilă de a fi atacată în modul prevăzut la art. 313 Cod de procedură penală.

15. La 22 aprilie 2016, în adresa Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, a parvenit spre examinare plângerea petiționarei Kireaeva Rodica, înaintată în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului în Procuratura sect. Râșcani, mun. Chișinău, Andrei Dulgheru, din 23.12.2015, de refuz în deschiderea procedurii de revizuire în cadrul procesului penal de condamnare a lui Kireaeva Rodica, în baza art. 186 alin.(4) Cod penal, prin care a fost condamnată la 7 ani și 6 luni închisoare cu executarea în penitenciar pentru femei.

16. Prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 09 iunie 2016, a fost repusă în termen și respinsă ca neîntemeiată plângerea petiționarei Kireaeva Rodica, fiind menținută fără modificări ordonanța procurorului în Procuratura sect. Râșcani mun. Chișinău, Andrei Dulgheru, din 23.12.2015, de refuz în deschiderea procedurii de revizuire în cadrul procesului penal de condamnare a lui Kireaeva Rodica, în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, prin care a fost condamnată la 7 ani și 6 luni închisoare cu executarea în penitenciar pentru femei.

17. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond audiind opiniile participanților la proces și examinând materialele prezentate, precum și materialele procesului penal de condamnare a lui Kireaeva Rodica în baza art. 186 alin.(4) Cod penal, în 4 volume, înregistrat cu nr. 1-440/2011, materialele procesului penal de condamnare a lui Ursu Vasile, în baza art. 312 Cod penal, într-un volum, înregistrat cu nr. 1- 222/2014, precum și materialele procedurii de revizuire nr. 610pet/2015, a remarcat următoarele:

Careva date obiective despre înmânarea petiționarei a copiei de pe ordonanța de refuz în deschiderea procedurii de revizuire din 23.12.2015, instanței nu i-au fost prezentate de procuror, motiv pentru care plângerea depusă de Kireaeva Rodica a fost repusă în termen.

Examinând argumentele petiționarului expuse în plîngere și raportîndu-le la materialele procesului penal, instanța nu a constatat careva acțiuni sau inacțiuni ale procurorului, care, în speță, ar leza drepturile și interesele petiționarului la un proces echitabil, nefiind stabilite careva vicii fundamentale care ar afecta decizia contestată.

La examinarea argumentelor invocate de petiționară în cererea de revizuire, procurorul corect a opinat că pe caz nu s-au stabilit circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărîrii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă (...). Atît în motivarea plîngerii, cît și în cadrul examinării acesteia în instanță, petiționara și avocatul său s-au expus la faptul declarațiilor mincinoase făcute de partea vătămată Ursu Vasile la faza urmăririi penale, pentru care a fost condamnat prin sentința din 23.06.2014.

Cu toate acestea, alegațiile petiționarei Kireaeva Rodica nu au suport întemeiat, în sensul prezenței temeiurilor de revizuire prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, or prin sentința Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 28.02.2012 de condamnare a cet. Kireaeva Rodica, devenită irevocabilă, instanța de judecată a dat apreciere critică declarațiilor părții vătămate Ursu Vasile făcute anume la faza judecării cauzei, întemeind hotărîrea de condamnare pe declarațiile părții vătămate făcute la faza urmăririi penale, în coroborare cu celelalte probe admisibile și pertinente administrate la procesul penal. Astfel, în partea descriptivă a sentinței de condamnare, instanța a concluzionat că, schimbarea depozițiilor părții vătămate și inculpatei în ședința de judecată, a fost sincronizată, a avut loc în urma adresărilor venite din partea inculpatei și înconjurului ei, nu corespund probelor acumulate și este realizarea unei tactici, de apărare a inculpatei în scopul de a evita răspunderea penală pentru comiterea unei infracțiuni grave.

Afirmațiile lui Kireaeva Rodica deja au constituit obiect al cercetărilor judecătorești, și anume, au fost examinate și soluționate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2012, deciziile Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2012 și 10 martie 2016, care au respins ca fiind nefondate alegațiile petiționarei și apărării sale, menținând fără modificări sentința instanței de fond.

Mai mult, chiar și în sentința din 23 iunie 2014, de condamnare a lui Ursu Vasile în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța de fond a apreciat în partea descriptivă a hotărîrii că, anume declarațiile părții vătămate Ursu Vasile de la faza judecării cauzei nu corespund adevărului, or, versiunea că partea vătămată și-a amintit doar din discuție cu condamnată Kireaeva Rodica în cadrul examinării cauzei în ședința de judecată despre anumite circumstanțe, doar întăresc poziția că, inculpatul Ursu Vasile a depus cu bună știință plîngere, a susținut-o și pînă la faza cercetării judecătorești era sigur că, Kireaeva Rodica i-a sustras bunurile.

În motivarea sentinței de condamnare a lui Ursu Vasile în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, nu se conține nici o mențiune că acesta ar fi depus declarații mincinoase la faza urmăririi penale, concluziile de condamnare a ultimului venind în concordanță deplină cu sentința Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 28.02.2012, în care declarațiile părții vătămate de la faza cercetării judecătorești au fost calificate de instanță ca fiind nesincere, dar nu cele de la faza urmăririi penale.

S-a conchis că, eforturile petiționarei Kireaeva Rodica îndreptate spre inițierea unei proceduri de revizuire constituie o tentativă de a obține o reexaminare a hotărîrilor instanțelor penale care au devenit definitive și irevocabile, fără a avea careva justificare temeinică pentru aceasta, or din tot cumulul probelor administrate și cercetate de instanțele de judecată s-a stabilit cu certitudine că Ursu Vasile, în încercarea de a o ajuta pe condamnată să evite răspunderea și pedeapsa penală, a făcut declarații mincinoase la faza cercetării judecătorești, în care a negat cu vehemență ca Kireaeva Rodica i-ar fi sustras bunurile materiale, fapt combătut prin totalitatea dovezilor administrate de organul de urmărire penală, precum și prin comportamentul lui Ursu Vasile în procesul de judecare a cauzei de învinuire a cet. Kireaeva Rodica în instanță.

18. Nefiind de acord cu încheierea menționată, Kireaeva Rodica a declarat recurs, prin care a solicitat casarea acesteia și anularea ordonanței procurorului în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, Andrei Dulgheru, din 23.12.2015, de refuz în deschiderea procedurii de revizuire în privința sa. În motivarea recursului declarat s-a indicat că, în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată nu și-a recunoscut

vina, deoarece nu a săvârșit nici o acțiune ilegală în privința lui Ursu Vasile. A menționat că, la 10.02.2012, Ursu Vasile a venit pentru prima dată în ședința de judecată unde a declarat adevărul, acesta a spus în ședință precum că dînsul și-a amintit că i-a făcut cadou un ceas „Carter” și telefon mobil. Însă la 28.02.2012, a menționat că, oricum a fost condamnată la 7 ani închisoare fără obligații de a restitui prejudiciul material în folosul lui Ursu Vasile.

A subliniat că, după condamnarea sa, a continuat să scrie plîngeri în adresa Procuraturii sect. Rîșcani mun. Chișinău și a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, din răspunsuri a cunoscut că Ursu Vasile a fost urmărit pentru declarații mincinoase date în instanța de judecată la 10.02.2012 - în baza art. 312 Cod de procedură penală.

În temeiul celor indicate a menționat că, de mult timp solicită revizuirea hotărîrii adoptate în privința sa or, în baza unei decizii judecătorești s-a constatat că a fost condamnată în baza unor declarații mincinoase a lui Ursu Vasile.

19. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, a fost respins ca inadmisibil recursul petiționarei Kireaeva Rodica, cu menținerea încheierii adoptate în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală.

20. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, potrivit materialelor cauzei, prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 09 iunie 2016 a fost repusă în termen și respinsă ca neîntemeiată plîngerea petiționarei Kireaeva Rodica, fiind menținută fără modificări ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani mun. Chișinău, Andrei Dulgheru, din 23.12.2015, de refuz în deschiderea procedurii de revizuire în cadrul procesului penal de condamnare a lui Kireaeva Rodica, în baza art. 186 alin. (4) CP, prin care a fost condamnată la 7 ani și 6 luni închisoare cu executarea în penitenciar pentru femei.

Încheierea în cauză este irevocabilă și nu acordă dreptul persoanei de a o ataca.

Raportând situația de fapt reținută la normele de drept enunțate, instanța a conchis că, Kireaeva Rodica nu este în drept să conteste încheierea nominalizată, dat fiind faptul că, alin. (6) din art. 313 Cod de procedură penală, stipulează expres că, încheierea menționată a devenit irevocabilă la data pronunțării, nefiind susceptibilă căilor de atac.

În contextul normelor citate instanța de recurs constată că, încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 09 iunie 2016 este irevocabilă și nu se supune căii de atac în ordine de recurs, or ea nu se referă la cazurile expres indicate în art. 437 alin. (1) pct. 3¹) Cod de procedură penală.

În aceste circumstanțe, instanța nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs ori, instanța de recurs nici nu purcede la examinarea fondului recursului, deoarece potrivit prevederilor pct. 16 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Soluția de respingere a apelului (respectiv recursului) ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

21. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe și decizia instanței de recurs, petiționara Kireaeva Rodica, declară recurs în anulare, prin care solicită casare acestora și de a obliga Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău să deschidă procedura de revizuire în privința sa. Recurenta invocă aceleași motive descrise anterior. (pct. 18)

22. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În temeiul art. 453 Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44), 22 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, adoptată în ordinea art. 447-449 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

În consecință, având ca reper prevederile art. art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat de petiționara Kireaeva Rodica, deoarece este vădit neîntemeiat.

23. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4), 453, 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de petiționara Kireaeva Rodica, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 25 ianuarie 2017.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan